

Fem ekumeniska imperativ

De fem ekumeniska imperativen undertecknades av påven Franciskus och biskop Munib Younan, Lutherska världsförbundets president, i Lunds domkyrka den 31 oktober 2016. Den svenska översättning som återges nedan har tidigare publicerats som kap. 6 i boken *Från konflikt till gemenskap. Gemensamt lutherskt-katolskt högtidlighållande av reformatiomsminnet 2017*. Rapport från evangelisk-lutherska/romersk-katolska enhetskommissionen, svensk övers. av Mikael Löwegren, Artos förlag, 2016.

238. Katoliker och lutheraner är på det klara med att de själva och gemenskaperna där de lever ut sin tro hör till en och samma Kristi kropp. Det börjar stå klart för båda parter att 1500-talets strid är över. Anledningarna för att ömsesidigt fördöma varandras tro är inte längre aktuella. Därför kan lutheraner och katoliker identifiera fem ekumeniska imperativ när de 2017 skall minnas tillsammans.

239. Lutheraner och katoliker uppmanas att se allt ur det perspektiv som är enheten i Kristi kropp, att söka det som gör att denna enhet kan komma till uttryck och tjäna gemenskapen i Kristi kropp. Genom dopet erkänner de ömsesidigt varandra som kristna. Denna rörelseriktning kräver en ständig hjärtats omvändelse.

Första imperativet: Katoliker och lutheraner bör alltid börja i enhetens perspektiv och inte i splittringens, för att stärka det gemensamma även om det är lättare att se och erfara skillnaderna.

240. De katolska och lutherska konfessionerna har genom historien definierat sig själva i ett motsatsförhållande till varandra; de har kommit att lida av en ensidighet som bestått intill denna dag när de brottats med specifika problem, såsom frågan om auktoritet. Eftersom problemen uppstod ur en konflikt med varandra, kan man bara lösa dem eller i varje fall närma sig dem genom gemensamma

ansträngningar för att fördjupa och stärka den inbördes gemenskapen. Katoliker och lutheraner behöver varandras erfarenheter, uppmuntran och kritik.

Andra imperativet: Lutheraner och katoliker bör ständigt låta sig själva förändras genom mötet med den andre och genom det ömsesidiga trosvittnesbördet.

241. Katoliker och lutheraner har genom dialog lärt sig en hel del och lärt sig att sätta värde på det faktum att gemenskap dem emellan har olika former och grader. Med 2017 i sikte bör de förnya sina ansträngningar – i tacksamhet för det som redan uppnåtts, med tålmod och uthållighet eftersom vägen kanske är längre än förväntat, med en iver som inte låter sig nöja med den nuvarande situationen, med kärlek till varandra också när meningsskiljaktigheter och konflikter uppkommer, med tro på den Helige Ande, med hopp om att Anden kommer att uppfylla Jesu bön till Fadern, och med uppriktig bön om att detta måtte ske.

Tredje imperativet: Katoliker och lutheraner bör på nytt förpliktiga sig till att söka synlig enhet, till att tillsammans utveckla närmare vad detta betyder i form av konkreta steg, och till att oupphörligt sträva mot detta mål.

242. Katoliker och lutheraner har till uppgift att för sina medkristna visa hur man ständigt på nytt skall förstå evangeliet och den kristna tron liksom de kyrkliga traditionerna. Utmaningen till dem ligger i att förhindra att denna nyläsning av traditionen faller tillbaka in i de gamla konfessionella motsatsparen.

Fjärde imperativet: Lutheraner och katoliker bör gemensamt återupptäcka kraften i evangeliet om Jesus Kristus för vår tid.

243. Ett ekumeniskt engagemang för kyrkans enhet tjänar inte bara kyrkan utan också världen, så att världen kan tro.¹ Ekumenikens missionsdimension kommer att bli allt viktigare ju mer pluralistiska våra samhällen blir i religiöst hänseende. Även här är nytänkande och omvändelse av nöden.

Femte imperativet: Katoliker och lutheraner bör vittna tillsammans om Guds barmhärtighet genom att förkunna och att tjäna världen.

244. Den ekumeniska resan gör det möjligt för lutheraner och katoliker att tillsammans sätta värde på Martin Luthers insikter om och andliga erfarenheter av evangeliet om Guds rättfärdighet, som också är Guds nåd. I förordet till sina samlade latinska verk (1545) framhåller Luther att han ”mediterade dag och natt och genom Guds nåd” fick en ny förståelse av Romarbrevet 1:17. Han skriver: ”Här kände jag att jag verkligen var född på nytt och hade trätt in i paradiset genom öppna portar. Därefter visade Skriften ett helt annat ansikte för mig . . . Senare läste jag Augustinus *Anden och bokstaven* och fann, tvärtemot vad jag vågat hoppas på, att även han tolkade Guds rättfärdighet på samma sätt: som den rättfärdighet Gud kläder oss i när han rättfärdiggör oss.”²

245. Lutheraner och katoliker minns reformationens begynnelse på ett rätt sätt när de tillsammans lyssnar till evangeliet om Jesus Kristus och på nytt låter sig själva bli kallade till gemenskap med

1 Jfr Joh 17:21.

2 Luthers förord till den kompletta utgåvan av hans latinska skrifter 1545: *D. Martin Luthers Werke* (WA), bd 54, s. 186, rad 3, 8–10, 16–18; *Luther's Works*, vol. 34, s. 337.

Herren. Då förenas de i det gemensamma uppdrag som *Den gemensamma deklARATIONEN om rättfärdiggörelsen* beskriver: ”Lutheraner och katoliker har som gemensamt mål att i allt bekänna Kristus. Som den ende medlaren (1 Tim 2:5–6) är han över allt annat värd vår tillit och genom honom skänker Gud i den heliga Anden sig själv och sina förnyade gåvor.” (GD 18).